

POSTANOWIENIE

8 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Karol Weitz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

SSN Władysław Pawlak

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 8 marca 2024 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Muzeum w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z 15 grudnia 2020 r., V Ca 1543/19,

w sprawie z powództwa Muzeum w W.

przeciwko „L.” spółce jawnej w K.,

o zapłatę,

odrzuca skargę kasacyjną

Władysław Pawlak

Karol Weitz

Marta Romańska

UZASADNIENIE

Powód Muzeum z siedzibą w W. 6 czerwca 2018 r. wniósł pozew domagając się zasądzenia od pozwanych „L.” spółka jawna z siedzibą w K., K. G. i P. R. kwoty 51 121,99 zł z odsetkami ustawowymi liczonymi od 1 maja 2013r. do 31 grudnia 2015 r. oraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty, Wyrokiem z 5 lutego 2019 r. Sąd Rejonowy w Piasecznie oddalił powództwo, Sąd ustalił, że 19 stycznia 1999 r. powód występując pod nazwą Muzeum z siedzibą w W. zawarł z K. G. i P. R., działającymi jako wspólnicy spółki

cywilnej pod nazwą „L.” (obecnie pozwana „L.” spółka jawna z siedzibą w K.) umowę dzierżawy nieruchomości położonej w W. przy ulicy [...], oznaczonej jako działka nr [...] na potrzeby prowadzenia działalności gastronomicznej. Umowa została zawarta na okres 15 lat. Powód 9 kwietnia 2013 r. wystawił pozwanej fakturę VAT obejmującą czynsz dzierżawny w kwocie 51121,99 zł za kwiecień 2013 r. z terminem płatności do 30 kwietnia 2013 r. i wezwał pozwaną do jej zapłaty.

Powód dochodził już kwoty 51 121,99 zł objętej fakturą w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie przekazano rozpoznanie sprawy do Sądu Rejonowego w Piasecznie z uwagi na stwierdzenie braku podstaw do wydania nakazu zapłaty. Sprawa została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Piasecznie pod sygn. akt I C197/16. Powód na podstawie art. 505² w związku z art. 505³⁷ § 1 k.p.c. został wezwany do usunięcia braków formalnych pozwu wraz z jego odpisami dla pozwanych, w terminie dwutygodniowym pod rygorem umorzenia postępowania. Wezwanie doręczono powodowi prawidłowo i nie zostało ono wykonane w wyznaczonym terminie. W efekcie postanowieniem z 22 marca 2016 r. Sąd Rejonowy w Piasecznie umorzył postępowanie w sprawie. Postanowieniem z 6 czerwca 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił zażalenie powoda

W obronie przed powództwem pozwani podnieśli zarzut potrącenia i zarzut przedawnienia

Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie z tytułu czynszu dzierżawy jest roszczeniem o świadczenie okresowe i podlega trzyletniemu terminowi przedawnienia na podstawie art. 118 k.c. w brzmieniu obowiązującym przed 9 lipca 2018 r. tj. przed wejściem w życie ustawy z 13 kwietnia 2018 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 1104). W okolicznościach sprawy przyjął, że bieg przedawnienia roszczenia powoda rozpoczął się 30 kwietnia 2013 r., kiedy to przypadał termin płatności zaległego czynszu i upłynął 1 maja 2016 r. Wprawdzie zgodnie z art. 123 § 1 k.c. bieg przedawnienia roszczenia przerywa każda czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym przedsięwzięta bezpośrednio w celu

dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, jednak w okolicznościach sprawy postępowanie zainicjowane powództwem w elektronicznym postępowaniu upominawczym zostało umorzone na podstawie art. 505³⁷k.p.c., co według sądu skutkowało tym, że powództwo to nie przerwało biegu przedawnienia. Zdaniem sądu przerwa biegu przedawnienia nie następuje, jeżeli czynność procesowa, która miał je spowodować myśl przepisów postępowania utraciła skuteczność. Zdaniem Sądu wszelkie skutki, które ustawa wiąże z wytoczeniem powództwa, powstają z chwilą doręczenia pozwu pozwanemu (art. 192 k.p.c.). Samo wytoczenie powództwa ma zatem nie rodzić skutku przerwy biegu przedawnienia, jeśli nie dojdzie do doręczenia pozwu lub sąd nie dokonana merytorycznej oceny żądania pozwu i postępowanie zostanie zakończone z przyczyn formalnych. Oceny tej ma nie zmieniać uchwała Sądu Najwyższego z 21 listopada 2013 r. w sprawie III CZP 66/13 (OSNC 2014 nr 7-8, poz.72, w świetle której wytoczenie powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym zakończonym umorzeniem postępowania na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. przerywa bieg terminu przedawnienia, gdyż uchwała ta zapadła po tym, jak na skutek sprzeciwu od nakazu zapłaty wydanego w elektronicznym postępowaniu upominawczym sprawa przekazana została do sądu właściwości ogólnej, nie zaś na skutek stwierdzenia braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, jak to było w sprawie I C197/16. W przeciwnym razie mogłoby dochodzić do nadużyć przez kilkukrotne składanie pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym celem uzyskania przerwy biegu przedawnienia i rezygnację z usuwania braków formalnych lub fiskalnych pozwu, co stawiałoby powoda dochodzącego roszczenia w takim postępowaniu w korzystniejszej sytuacji w stosunku do powoda dochodzącego roszczenia w postępowaniu według przepisów ogólnych który w przypadku zwrotu jego pozwu z powodu nieuzupełnienia braków formalnych lub fiskalnych pozwu nie mógłby liczyć na utrzymanie skutków jego wniesienia w postaci przerwy biegu przedawnienia roszczenia. W rezultacie Sąd Rejonowy stanął na stanowisku, że wniesienie pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym i następni umorzenie postępowania na podstawie art. 505³⁷1 k.p.c. nie powoduje przerwania biegu przedawnienia. Skoro powód złożył w niniejszej sprawie pozew do sądu 6 czerwca 2018 r. tj. po upływie terminu przedawnienia

jego roszczenia, którego bieg nie uległ przerwaniu, to powództwo należało oddalić, Apelację od wyroku z 5 lutego 2019 r. wniósł powód. Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z 15 grudnia 2020 r. apelację oddalił

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji i podtrzymał ich ocenę prawną przyjętą przez ten sąd. Skargę kasacyjną od wyroku z 15 grudnia złożył powód. Zarzucając naruszenie art. 378 § 1 oraz art. 384 § 4 związku z art. 385 k.p.c., jak również art. 505³⁷¹ k.p.c. w brzmieniu obowiązującym do 6 lutego 2020 r. w związku z art. 123 §1 pkt 1 k.c. oraz art. 123 § 1 pkt 1 k.c. w związku z art. 124 §1 i 3 i z art. 120 § 1a także z art. 118 zdanie 1 k.c. i na tych podstawach wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz o uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Piasecznie do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa niniejsza jest sprawą o zapłatę czynszu dzierżawy. Tymczasem w sprawach o czynsz najmu lub dzierżawy skarga kasacyjna jest niedopuszczalna (art. 398² § 2 pkt 1) k.p.c. W związku z tym skarga kasacyjna wniesiona w niniejszej sprawie podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Władysław Pawlak

Karol Weitz

Marta Romańska

[SOP]

[ms]